

Η ΠΟΛΥΤΑΜΙΑ ΣΤΟ ΙΣΛΑΜ

[Ελληνικά – Greek – يوناني]

ZAKIP NAHK

Μετάφραση :

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCHES CENTER (EIRC)

& Αικατερίνη Καραγιώργα

Επιμέλεια : Τσεκούρα βίβιαν

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ تعدد الزوجات في الإسلام ﴾

« باللغة اليونانية »

ذاكر عبد الكريم نايك

ترجمة: المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية & كاترينا كارايورجا
مراجعة: تساكورا فيفيان

2012 - 1433

IslamHouse.com

1. ΠΟΛΥΓΑΜΙΑ

Ερώτηση:

Γιατί σύμφωνα με το Ισλάμ ένας άνδρας επιτρέπεται να έχει περισσότερες από μία γυναίκες;

Δηλαδή, γιατί το Ισλάμ επιτρέπει την πολυγαμία;

Απάντηση:

1. Ορισμός της Πολυγαμίας:

Σύμφωνα με τον όρο Πολυγαμία, ένας άνθρωπος έχει περισσότερες/-ους από μία/έναν συζύγους. Η Πολυγαμία μπορεί να είναι δύο ειδών. Το ένα είδος Πολυγαμίας είναι όταν ένας άνδρας παντρεύεται περισσότερες από μία γυναίκες, ενώ το άλλο είδος είναι η πολυανδρία, όταν μια γυναίκα παντρεύεται περισσότερους από έναν άνδρες. Στο Ισλάμ η Πολυγαμία που αφορά τους άνδρες επιτρέπεται σε περιορισμένο βαθμό, ενώ η πολυανδρία απαγορεύεται εντελώς.

Τώρα ας επιστρέψουμε στο αρχικό μας ερώτημα: «Γιατί ένας άνδρας επιτρέπεται να διαθέτει περισσότερες από μία συζύγους;»

2. Το Κοράνι είναι η μόνη θρησκευτική γραφή στον κόσμο που αναφέρει: «να παντρεύεστε μόνο μία».

Το Κοράνι είναι το μόνο θρησκευτικό βιβλίο πάνω στη γη που περιέχει τη φράση «να παντρεύεστε μόνο μία». Δεν υπάρχει άλλο θρησκευτικό βιβλίο που να καθοδηγεί τους άνδρες να έχουν μόνο μία σύζυγο. Σε καμία από τις άλλες θρησκευτικές γραφές, είτε πρόκειται για το Βέδες (Vedas), το

Ραμαϊάνα (Ramayana), το Μαχαμπχαράτα (Mahabharata), τη Μπαγκαβάτ Γκίτα (Bhagavad Gita), τη Ταλμούδ (Talmud) ή τη Βίβλο, δεν αναφέρεται κάποιος περιορισμός στον αριθμό των συζύγων. Σύμφωνα με αυτές τις γραφές, ο καθένας έχει τη δυνατότητα να παντρευτεί όσες φορές θέλει. Μόνο αργότερα, οι Ινδουιστές ιερείς και η Χριστιανική Εκκλησία περιόρισαν τον αριθμό των συζύγων σε μία.

Πολλοί ινδουιστές θρησκευτικοί ηγέτες είχαν, σύμφωνα με τις γραφές τους, πολλές συζύγους. Ο βασιλιάς Ντασαράτα (Dasharatha), ο πατέρας του Ράμα (Rama), είχε περισσότερες από μία συζύγους. Ο Κρίσνα (Krishna) είχε και αυτός αρκετές γυναίκες.

Σε παλαιότερες εποχές, επιτρεπόταν στους Χριστιανούς άνδρες να έχουν όσες γυναίκες επιθυμούν καθώς η Βίβλος δε θέτει κανένα περιορισμό στον αριθμό των συζύγων. Μόλις λίγους αιώνες πριν η Εκκλησία περιόρισε τον αριθμό των συζύγων σε μία.

Η Πολυγαμία επιτρέπεται στον Ιουδαϊσμό. Σύμφωνα με τη Βίβλο, ο Αβραάμ είχε τρεις συζύγους, ενώ ο Σολομών εκατοντάδες συζύγους. Το καθεστώς της Πολυγαμίας συνεχίστηκε ωστόσο ο ραββίνος Γηρσώμ Μπεν Ιούδα (Gershom ben Yehudah) (960-1030 μ.χ) εξέδωσε διάταγμα εναντίον της. Οι Εβραϊκές Σεφαραδίτικες (Sephardic) κοινότητες που ζούσαν σε Μουσουλμανικές χώρες συνέχισαν το καθεστώς της Πολυγαμίας ως το 1950, μέχρι την πράξη του Αρχηγού ραββινικού του Ισραήλ που παρέτεινε την απαγόρευση να παντρεύονται περισσότερες από μία γυναίκες.

(* Ενδιαφέρουσα Σημείωση: Σύμφωνα με την απογραφή του 1975 στην Ινδία οι Ινδουιστές είναι πιο πολυγαμικοί από τους Μουσουλμάνους. Η έκθεση της «Επιτροπής για τη Θέση της Γυναίκας στο Ισλάμ», η οποία δημοσιεύτηκε το 1975, αναφέρει στις σελίδες 66 και 67 ότι το ποσοστό της πολυγαμίας μεταξύ των ετών 1951 και 1961 ήταν 5,06% στους Ινδουιστές κα μόνο 4,31% στους Μουσουλμάνους. Σύμφωνα με την ινδική νομοθεσία μόνο οι Μουσουλμάνοι άνδρες επιτρέπεται να έχουν περισσότερες από μία

συζύγους. Είναι παράνομο για οποιονδήποτε μη-Μουσουλμάνο άνδρα στην Ινδία να έχει περισσότερες από μία γυναίκες. Παρόλο, όμως, που είναι παράνομο οι Ινδουιστές έχουν περισσότερες συζύγους σε σύγκριση με τους Μουσουλμάνους. Παλαιότερα, δεν υπήρχε κανένας περιορισμός ακόμα για τους Ινδουιστές άνδρες στον αριθμό των επιτρεπόμενων συζύγων. Μόνο το 1954 που ψηφίστηκε ο σχετικός νόμος για το γάμο των Ινδουιστών, καθιερώθηκε ως παράνομο για έναν Ινδουιστή να έχει περισσότερες από μία γυναίκες. Προς το παρόν, η Ινδική Νομοθεσία είναι εκείνη που περιορίζει έναν Ινδουιστή να διαθέτει περισσότερες από μία συζύγους και όχι οι Ινδουιστές γραφές.)

Ας αναλύσουμε, όμως, τώρα γιατί το Ισλάμ επιτρέπει σε έναν άνδρα να έχει περισσότερες από μία γυναίκες.

3. Το Κοράνι επιτρέπει την περιορισμένη Πολυγαμία

Όπως προαναφέραμε, το Κοράνι είναι το μόνο θρησκευτικό βιβλίο πάνω στη γη που λέει να παντρεύεστε μόνο μία. Η σημασία αυτής της φράσης βρίσκεται στον ακόλουθο στίχο του Ένδοξου Κορανίου:

«Κι αν φοβάστε ν'αδικήσετε τις ορφανές (σε περίπτωση γάμου) τα ορφανά, τότε να παντρεύεστε άλλες δύο ή τρεις ή τέσσερις γυναίκες της εκλογής σας. Κι αν όμως φοβάστε ακόμη μήπως τις αδικήσετε τότε, να παντρεύεστε μόνο μία»

[Κοράνι 4:3]

Πριν από την αποκάλυψη του Κορανίου δεν υπήρχε ανώτατο όριο στην πολυγαμία με αποτέλεσμα πολλοί άνδρες να έχουν δεκάδες συζύγους, μερικοί ακόμα και εκατοντάδες. Το Ισλάμ έθεσε ως ανώτατο όριο τις τέσσερις γυναίκες. Το Ισλάμ επιτρέπει σε έναν άνδρα να παντρευτεί δύο ή τρεις ή τέσσερις γυναίκες μόνο υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι δίκαιος μαζί τους.

Στο ίδιο κεφάλαιο, δηλαδή στη Σούρα ελ- Νισά, στο στίχο 129 αναφέρει:

«ποτέ δε θα μπορέσετε να είστε δίκαιοι ανάμεσα στις γυναίκες σας...»

[Κοράνι 4:129]

Ως εκ τούτου η πολυγαμία δεν αποτελεί κανόνα αλλά εξαίρεση. Πολλοί έχουν την εσφαλμένη αντίληψη ότι είναι υποχρεωτικό για έναν Μουσουλμάνο άνδρα να διαθέτει περισσότερες από μία συζύγους.

Γενικά, το Ισλάμ διακρίνει πέντε κατηγορίες για όσα Επιτρέπονται και όσα Απαγορεύονται:

- (i) π.χ. (Φάρντ) 'Fard' υποχρεωτικό ή απαιτούμενο
- (ii) π.χ. (Μούσταχαμπ) 'Mustahab' συνιστάται ή ενθαρρύνεται.
- (iii) π.χ. (Μωμπάχ) 'Mubah' αποδεκτό ή επιτρεπτό.
- (iv) π.χ. (Μακρούχ) 'Makruh' δε συνιστάται ή αποθαρρύνεται.
- (v) π.χ. (Χαράμ) 'Haram' απαγορευμένο ή μη επιτρεπτό.

Η Πολυγαμία υπάγεται στη μεσαία κατηγορία των πραγμάτων που είναι επιτρεπτά. Δε μπορεί να ειπωθεί ότι ένας Μουσουλμάνος που έχει δύο, τρεις ή τέσσερις γυναίκες είναι καλύτερος Μουσουλμάνος συγκριτικά με έναν Μουσουλμάνο που έχει μόνο μία γυναίκα.

4. Ο μέσος όρος ζωής των γυναικών είναι μεγαλύτερος από εκείνον των ανδρών.

Από τη φύση τα αρσενικά και τα θηλυκά γεννιούνται με περίπου ίδια αναλογία. Ένα, όμως, παιδί θηλυκού γένους διαθέτει καλύτερο ανοσοποιητικό σύστημα από ότι ένα παιδί αρσενικού γένους. Ένα θηλυκό παιδί μπορεί να καταπολεμήσει τα μικρόβια και τις ασθένειες καλύτερα από ένα αρσενικό παιδί. Γι' αυτό το λόγο, κατά τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας το ποσοστό θνησιμότητας των αρσενικών παιδιών είναι μεγαλύτερο από εκείνο των θηλυκών.

Κατά τη διάρκεια των πολέμων, χάνουν τη ζωή τους περισσότεροι άνδρες παρά γυναίκες. Επίσης, περισσότεροι άνδρες συγκριτικά με τις γυναίκες βρίσκουν θάνατο που οφείλεται σε ατυχήματα και ασθένειες. Ο μέσος όρος ζωής των γυναικών είναι μεγαλύτερος από των ανδρών και ανά πάσα στιγμή σε όλο τον κόσμο βρίσκει κανείς περισσότερες χήρες παρά χήρους.

5. Ο ανδρικός πληθυσμός στην Ινδία είναι μεγαλύτερος από ότι ο γυναικείος εξαιτίας της θνησιμότητας των θήλεων εμβρύων και της θηλυκής παιδοκτονίας.

Η Ινδία είναι μία από τις λίγες χώρες, μαζί με τις γειτονικές της, στην οποία ο γυναικείος πληθυσμός είναι μικρότερος από τον ανδρικό. Αυτό οφείλεται στο υψηλό ποσοστό των γυναικών στην Ινδία που θανατώνονται σε βρεφική ηλικία και στο γεγονός ότι περισσότερα από ένα εκατομμύριο θήλεα έμβρυα αποβάλλονται κάθε χρόνο σ' αυτή τη χώρα, μετά την αναγνώριση του φύλου. Αν αυτή η αποτρόπαια συνήθεια

σταματούσε, τότε και Ινδία θα είχε περισσότερες γυναίκες παρά άνδρες.

6. Ο γυναικείος πληθυσμός σε παγκόσμιο επίπεδο είναι μεγαλύτερος από τον ανδρικό.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες οι γυναίκες υπερτερούν αριθμητικά των ανδρών κατά 7,8 εκατομμύρια. Η Νέα Υόρκη μόνο έχει ένα εκατομμύριο περισσότερες γυναίκες από άνδρες και από τον ανδρικό πληθυσμό της το ένα τρίτο είναι ομοφυλόφιλοι, δηλαδή σοδομιστές. Στις Ηνωμένες Πολιτείες συνολικά υπάρχουν περισσότεροι από εικοσιπέντε εκατομμύρια ομοφυλόφιλοι. Αυτό σημαίνει ότι αυτοί οι άνδρες δεν επιθυμούν να παντρευτούν γυναίκες. Η Μεγάλη Βρετανία έχει τέσσερα εκατομμύρια περισσότερες γυναίκες από άνδρες, η Γερμανία πέντε εκατομμύρια περισσότερες γυναίκες σε σύγκριση με τους άνδρες και η Ρωσία εννέα εκατομμύρια περισσότερες γυναίκες από άντρες. Μόνο ο Θεός γνωρίζει πόσα περισσότερα εκατομμύρια γυναίκες υπάρχουν σε όλο τον κόσμο συγκριτικά με τους άνδρες.

7. Το να περιορίζεις τον κάθε άνδρα να έχει μόνο μία γυναίκα δεν είναι πρακτικό.

Ακόμα και αν κάθε άνδρας παντρευόταν μία γυναίκα, θα εξακολουθούσαν να υπάρχουν περισσότερες από τριάντα εκατομμύρια γυναίκες στις Ηνωμένες Πολιτείες που δε θα είχαν τη δυνατότητα να βρουν σύζυγο (λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι η Αμερική έχει εικοσιπέντε εκατομμύρια ομοφυλόφιλους). Θα υπήρχαν τέσσερα εκατομμύρια περισσότερες γυναίκες στη Μεγάλη Βρετανία, πέντε εκατομμύρια στη Γερμανία και εννιά εκατομμύρια γυναίκες στη Ρωσία μόνες τους, που δε θα ήταν σε θέση να βρουν σύζυγο.

Ας υποθέσουμε ότι τυχαίνει η αδερφή μου να είναι μία από τις ανύπαντρες γυναίκες που ζουν στην Αμερική ή ότι τυχαίνει να είναι η αδερφή σας μία από τις ανύπαντρες γυναίκες της Αμερικής. Της απομένουν δύο μόνο επιλογές, είτε να παντρευτεί έναν άντρα που έχει ήδη μία σύζυγο είτε να καταστεί «δημόσια ιδιοκτησία». Δεν υπάρχει άλλη επιλογή. Όλες εκείνες που είναι αγνές/σεμνές θα επέλεγαν το πρώτο.

Οι περισσότερες γυναίκες δε θα ήθελαν να μοιραστούν τον άντρα τους με άλλες γυναίκες. Όμως στο Ισλάμ όταν η κατάσταση το κρίνει πραγματικά απαραίτητο, τότε οι Μουσουλμάνες γυναίκες ακολουθώντας την πίστη τους θα μπορούσαν να υποφέρουν μια μικρή προσωπική απώλεια προκειμένου να αποφευχθεί μια μεγαλύτερη απώλεια, όπως το να καταστούν οι υπόλοιπες Μουσουλμάνες αδερφές «δημόσια ιδιοκτησία».

8. Ο γάμος με έναν παντρεμένο άνδρα είναι προτιμότερος από το να καταστείς «δημόσια ιδιοκτησία».

Στη Δυτική κοινωνία είναι σύνηθες για έναν άνδρα να έχει ερωμένες και / ή πολλαπλές εξωσυζυγικές σχέσεις. Σ' αυτήν την περίπτωση, όμως, η γυναίκα καταλήγει να διάγει έναν ατιμωτικό και απροστάτευτο βίο. Η ίδια κοινωνία, ωστόσο, δεν μπορεί να αποδεχθεί το να έχει ένας άνδρας περισσότερες από μία συζύγους, παρόλο που σ' αυτήν την περίπτωση οι γυναίκες διατηρούν την έντιμη και αξιοπρεπή θέση τους στην κοινωνία και διάγουν ένα προστατευμένο βίο.

Επομένως, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, οι μόνες επιλογές που απομένουν στις γυναίκες οι οποίες δεν μπορούν να βρουν σύζυγο είναι είτε να παντρευτούν έναν ήδη παντρεμένο άνδρα είτε να γίνουν «δημόσια ιδιοκτησία». Το Ισλάμ προτιμά να αποδίδει στις γυναίκες αξιότιμη θέση επιτρέποντας τους την πρώτη επιλογή και απαγορεύοντας τη δεύτερη. Υπάρχουν πολλοί άλλοι λόγοι για τους οποίους το Ισλάμ επιτρέπει την περιορισμένη πολυγαμία, αλλά ο κυριότερος είναι η προστασία της σεμνότητας των γυναικών.

2. ΠΟΛΥΑΝΔΡΙΑ

Ερώτηση:

Εάν ένας άνδρας επιτρέπεται να έχει περισσότερες από μία συζύγους, τότε γιατί το Ισλάμ απαγορεύει σε μια γυναίκα να έχει περισσότερους από έναν συζύγους;

Απάντηση:

Πολλοί άνθρωποι, συμπεριλαμβανομένων και ορισμένων Μουσουλμάνων, αμφισβητούν τη λογική του να επιτρέπεται στους Μουσουλμάνους άνδρες να έχουν περισσότερες από μία συζύγους, ενώ δεν αναγνωρίζεται το ίδιο «δικαίωμα» στις γυναίκες.

Επιτρέψτε μου καταρχάς να δηλώσω ρητώς ότι η ίδρυση μιας ισλαμικής κοινωνίας αποτελεί δικαιοσύνη και ισότητα. Ο Αλλάχ δημιούργησε τους άνδρες και τις γυναίκες ισότιμους, αλλά με διαφορετικές δυνατότητες και αρμοδιότητες. Άνδρες και γυναίκες διαφέρουν τόσο από άποψη φυσιολογίας όσο και ψυχολογίας. Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες τους είναι διαφορετικές. Άνδρες και γυναίκες είναι ίσοι στο Ισλάμ, αλλά όχι ταυτόσημοι.

Στη Σούρα ελ-Νισά, Κεφάλαιο 4, στίχοι 22 - 24 δίνεται ο κατάλογος των γυναικών με τις οποίες οι Μουσουλμάνοι άνδρες δεν μπορούν να παντρευτούν. Περαιτέρω, στη Σούρα ελ-Νισά, Κεφάλαιο 4, στίχο 24 αναφέρεται: «Επίσης απαγορεύεται να παντρεύεστε με έγγαμες γυναίκες».

Τα ακόλουθα επιχειρήματα απαριθμούν τους λόγους για τους οποίους η πολυανδρία απαγορεύεται στο Ισλάμ:

1- Αν ένας άνδρας έχει περισσότερες από μία συζύγους, τότε είναι εύκολο να ταυτοποιηθούν οι γονείς των παιδιών που γεννήθηκαν από αυτούς τους γάμους, τόσο ο πατέρας όσο και η μητέρα. Σε περίπτωση, όμως, που μια γυναίκα παντρευτεί περισσότερους από έναν συζύγους, μόνο η μητέρα των παιδιών, που γεννήθηκαν από αυτούς τους γάμους, θα προσδιοριστεί και όχι ο πατέρας. Το Ισλάμ δίνει τεράστια σημασία στην αναγνώριση και των δύο γονέων, της μητέρας και του πατέρα. Οι ψυχολόγοι μας λένε ότι τα παιδιά που δεν γνωρίζουν τους γονείς τους, ιδίως τον πατέρα τους, υφίστανται σοβαρές ψυχικές διαταραχές και τραύματα. Συχνά έχουν δυσάρεστη παιδική ηλικία. Για το λόγο αυτό και τα παιδιά των ιερόδουλων δεν έχουν υγιή παιδική ηλικία. Όταν ένα παιδί, που έχει γεννηθεί από έναν τέτοιο γάμο, πάει στο σχολείο και η μητέρα του ερωτηθεί για το όνομα του πατέρα, θα πρέπει να δώσει δύο ή περισσότερα ονόματα! Έχω επίγνωση, βέβαια, ότι οι πρόσφατες εξελίξεις στην επιστήμη κατέστησαν εφικτή με τη βοήθεια του γενετικού ελέγχου την ταυτοποίηση τόσο της μητέρας όσο και του πατέρα. Συνεπώς, ο λόγος αυτός που ίσχυε στο παρελθόν μπορεί στο παρόν να μην ισχύει.

2- Ο άνδρας είναι περισσότερο πολυγαμικός εκ φύσεως σε σύγκριση με μια γυναίκα.

3- Βιολογικά, είναι ευκολότερο για έναν άνδρα να εκτελεί τα καθήκοντά του ως σύζυγος μολονότι έχει πολλές συζύγους. Μια γυναίκα, στην ίδια θέση, έχοντας αρκετούς συζύγους, δεν είναι δυνατόν να εκτελέσει τα καθήκοντά της (ως σύζυγος). Κι αυτό γιατί μια γυναίκα υποβάλλεται σε αρκετές ψυχολογικές μεταβολές και αλλαγές της συμπεριφοράς της που οφείλονται στις διάφορες φάσεις του εμμηνορρυσιακού κύκλου.

4- Μια γυναίκα που έχει περισσότερους από έναν συζύγους έχει πολλούς σεξουαλικούς συντρόφους συγχρόνως και έχει μεγάλη πιθανότητα απόκτησης αφροδίσιων ή σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν στο σύζυγό της, ακόμη και αν κανένας από αυτούς δεν έχει εξωσυζυγικές σεξουαλικές σχέσεις. Αυτό δεν συμβαίνει στην περίπτωση που ένας άνδρας έχει περισσότερες από μία συζύγους και καμία από αυτές δεν έχει εξωσυζυγικές σεξουαλικές σχέσεις.

Τα προαναφερθέντα επιχειρήματα είναι και τα πιο προφανή. Υπάρχουν πιθανόν πολλοί περισσότεροι λόγοι για τους οποίους ο Αλλάχ, με την Απέραντη Σοφία Του, έχει απαγορεύσει την πολυανδρία.